

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

DOĞAN DEMİRHAN BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2013/3908)

Karar Tarihi: 6/1/2016

R.G. Tarih ve Sayı: 11/3/2016-29650

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Serruh KALELİ
Hicabi DURSUN
Erdal TERCAN
Hasan Tahsin GÖKCAN
Raportör : Nahit GEZGİN
Başvurucu : Doğan DEMİRHAN
Vekili : Av. Sultan ÖZCAN AKGÜN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ölüm olayının etkili bir şekilde soruşturulmaması nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 5/6/2013 tarihinde İstanbul Anadolu 2. Asliye Hukuk Mahkemesi aracılığıyla yapılmıştır. Başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm İkinci Komisyonunca 30/1/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından 29/05/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü 29/7/2015 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. Bakanlık tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan görüş, başvurucuya tebliğ edilmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanlarını 1/9/2015 tarihinde ibraz etmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

7. Başvuru dilekçesi ve ekleri ile onaylı suretleri Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) aracılığıyla İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gönderilen soruşturma dosyası içeriğinden tespit edilen ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucunun oğlu olan 1993 doğumlu E.D., olaydan yaklaşık iki yıl önce ikamet ettiği Bor'dan İstanbul'a gelerek dayısına ait hurda dükkânında dayısının oğulları olan Y.Ç., M.Ç. ve F.Ç. ile birlikte çalışmaya başlamıştır. Bir yandan da kaydolduğu Açık Öğretim Lisesine devam etmiştir.

9. E.D., anılan zaman içinde geceleri söz konusu dükkânın bir odalık yatakhaneğinde 1989 doğumlu Y.Ç. ile birlikte kalmıştır. Barınması dışındaki eğitim ve benzeri kişisel giderleri de yine dayısı tarafından karşılanmıştır.

10. Bireysel başvuru ve soruşturma belgelerine yansıdığı kadarıyla E.D., her dönem çevresinde neşeli, ruhsal durumu, sosyal ve ikili ilişkileri iyi olan biri olarak tanınmaktadır.

11. E.D. 30/12/2010 tarihinde saat 18.30'da dükkândaki işlerini bitirip her zamanki gibi Y.Ç. ile birlikte aynı yerde dinlenmeye çekilmiş; ertesi gün sabah saat 08.00 sıralarında dükkânın yazıhane bölümünde, sağ şakak bölgesinden aldığı tabanca mermisi isabeti nedeniyle ölü bulunmuştur.

12. Olayın kolluğa kısa süre içinde bildirilmesi üzerine Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığınca (Cumhuriyet Başsavcılığı) derhâl soruşturma başlatılmıştır. Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı, bu soruşturma kapsamında saat 10.30'da olay yerine gelmiş, akabinde refakatinde bulunan adli tıp uzmanı doktor ve olay yeri inceleme uzmanları ile birlikte ölü muayenesi ve olay yeri incelemesi yapmıştır.

13. Yapılan olay yeri incelemesi sonucunda müteveffanın koltukta oturur vaziyette, başı sağ tarafa yatık, şakağının sağ tarafında muhtemel kurşun giriş deliği, sol tarafında ise muhtemel kurşun çıkış deliğinin olduğu tespit edilmiştir. Bulunduğu odanın girişine göre sol tarafında bulunan bilgisayar masasının üst kısmında deforme olmuş bir adet mermi çekirdeği, yine girişine göre sol tarafında kalan sandalye üzerinde bir adet 9 mm çapında fişek atabilen atışa hazır ve namlusunda bir adet fişek bulunan yarı otomatik tabanca ve bu tabancaya ait içinde üç adet fişek bulunan bir adet şarjör, silahın bulunduğu sandalyenin alt kısmındaki masanın yan tarafında bir adet 9 mm kovan ve odanın girişine göre karşı tarafında kalan kuzey duvarı kısmında yerden yüksekliği 164 cm olan muhtemel mermi isabet izi olduğu belirlenmiştir.

14. Cumhuriyet Savcısı'nın talimatı ile olay yeri inceleme uzmanları tarafından müteveffanın ve kuzenlerinin on parmak ve avuç basım izleriyle birlikte el svapları alınmış, ayrıca olay yerinin krokisi düzenlenip fotoğrafları çekilmiştir.

15. Müteveffanın dayısı olan H.Ç., olay yeri incelemesi ve ölü muayene işlemi sırasında "kimlik tanığı" sıfatıyla dinlenilmiş olup alınan ifadesi şöyledir:

"Ölen kız kardeşimin oğludur. Bir yıldır bizimle birlikte kalır. Açık öğretim fakültesinde öğrenci idi. İş yerinin üst katındaki tek odada oğlum Y.Ç. ile birlikte kalıyorlardı. Kendisi kadrolu elemanımız değildi. Ancak kendisine harçlık verirdik. Ben olayda kullanılan tabancayı daha önce hiç görmemişim. Olayı sabah öğrendim. Cesedi bulanlar oğullarım F.Ç. ile M.Ç.'dir. M.Ç. bana telefonla bildirdi. Ben yeğenim olan E.D.'nin herhangi bir psikolojik bunalımına tanık olmadım. Neşeli bir insandı."

16. Müteveffaya ait ceset, hârici bulgularının tespit edildiği ölü muayene tutanağı ile birlikte ölüm nedeninin kesin olarak belirlenebilmesi için sistematik otopsi yapılmak üzere Adli Tıp Kurumu Başkanlığı (Adli Tıp Kurumu) Morg İhtisas Dairesine gönderilmiş olup anılan Kurum tarafından yapılan otopsi sonucu düzenlenen 31/1/2011 tarihli raporun ilgili bölümleri şöyledir:

“... sağ elde sıçrama tarzında el sırtında 1. ve 2. parmaklarda yoğunlaşmış 3., 4. ve 5. parmaklara uzanan kan bulaşığı, göğüs ön yüzde 4 adet EKG pedi, her iki el parmaklarında parmak izi alınmasına bağlı mürekkep bulaşığı, ağızdan yüzün sağ yanına doğru kan bulaşığı görüldü.

1. sağ frontotemporo-parietalde 2 cm. çapında iç kenarlarda is ve yanık bulunan düzensiz şekilli ateşli silah mermi çekirdeği giriş yarası,

2. sol parietotemporalde 2 cm.lik yırtık tarzında ateşli silah mermi çekirdeği çıkış yarası dışında herhangi bir travmatik lezyon saptanmadı.

...

-Kimya İhtisas Dairesi'nin 24/1/2011 tarihli ve 02/11/2/45 sayılı raporunda, kanda alkol bulunmadığının, kanda ve idrarda aranan uyutucu, uyuşturucu maddelerin bulunmadığının, iç organlarda ve midede yapılan sistematik toksikolojik analiz sonucunda aranan maddelerin bulunmadığının kayıtlı olduğu,

-Kişinin vücuduna bir adet ateşli silah mermi çekirdeği isabet etmiş olup, oluşturduğu yaralanmanın tek başına ölüm meydana getirir nitelikte olduğu,

-Ateşli silah mermi çekirdeği giriş deliği cilt ve cilt altı bulgularına göre, atışın bitişik atış mesafesinden yapılmış olduğu,

-Cesetten mermi çekirdeği elde edilemediği,

-Kişinin ölümünün, ateşli silah mermi çekirdeği yaralanmasına bağlı kafatası kırığı ile birlikte beyin kanaması, beyin doku harabiyeti sonucu meydana gelmiş olduğu kanaatini bildirir rapordur.”

17. Soruşturma kapsamında Y.Ç.nin tanık sıfatıyla beyanı, kolluk tarafından 31/12/2010 tarihinde saat 13.55'te alınmış olup ilgili bölümleri şöyledir:

“...30/12/2010 tarihinde her zaman olduğu gibi çalışmaya başladık. Akşam oldu, ben ve E... iş yerinde saat 20.30 sıralarında yemek yedik. Oturduk televizyon izlemeye başladık. Daha sonra yaptığımız iş dolayısıyla tanıştığımız ve sürekli görüştüğümüz ortak arkadaşımız İ.E. saat 23.00 sıralarında dükkâna geldi. Beraber oturmaya devam ettik. Sohbetimizde hafta sonu neler yapabileceğimizi konuştuk. Alkol almadık. ... İ... yarım saat kadar yanımızda oturduktan sonra ayrıldı. Biz E... ile yalnız kaldık. E... bilgisayarda arkadaşlık sayfasında sohbet ediyordu. ... Ama ben E.'nin kiminle ve ne konuştuğunu hiç okumadım, bana herhangi bir şey söylemedi. ... E...gayet neşeli bir şekilde sohbet ediyordu. Hareket, mimik ve konuşmalarında herhangi bir anormallik yoktu.

Aynı gece saat 00.30 sıralarında E..., bana 'ağabey sen çık yat benim biraz işlerim var' dedi. Ben de yatmak üzere üst katta bulunan yatakhane olarak kullandığımız yere çıktım. Nişanım ile telefonda bir süre konuştum. Daha sonra saat 01.00 sıralarında da yattım. Yattıktan sonra 5-10 dakika içinde de günün vermiş olduğu yorgunluk ile uyudum.

31/12/2010 günü sabah saat 08.00-08.30 sıralarında bir sese uyandım. Cama taş geldi. Ben de gürültüler üzerine kalktım ve aşağıya inip kapıyı açtım. Ben kapıyı açtıktan sonra yazıhaneye geçtik. Yazıhanede E.'yi koltuğun üzerinde olduğunu gördük. Ben herhalde uyuyor dedim. Yanına gittiğimizde vurulmuş olduğunu gördük. M... ağabeyim yanına gitti ve orada bulunan tabancayı eline aldı. F... ağabeyim de 'ne yapıyorsun tabancayı bırak' dedi. Hemen dışarıya çıktık. Daha sonra etrafa haber verdik. Amcamlar geldiler. Sonrasında kim aradı bilmiyorum ama ambulans ve polisler geldi.

Olayda kullanılan tabanca ve bir adet kuru sıkı tabanca yazıhanede bulunan çekmecenin içindeydi. Ayrıca üst katta da bir adet tüfek vardı. Bu silahlar bildiğim kadarıyla M... ağabeyimin kaynağına aittir. Bu tabancaların bulunduğu yeri hepimiz biliyorduk. Ben daha önce

hiçbir şekilde bu tabancayı kullanmadım. Nasıl kullanılacağını da bilmiyorum. E.'de bildiğim kadarıyla daha önce bu silahları kullanmadı.

Maktul E.'nin benimle, kardeşlerim M... ve F... ile birlikte kalmakta olduğumuz iki yıldan beri husumeti, tartışması, hakareti, parasal anlaşmazlığı olmamıştır.”

18. M.Ç. ve F.Ç.nin şüpheli sıfatıyla ifadeleri, kolluk tarafından aynı zaman diliminde alınmış olup M.Ç.nin ifadesinin ilgili bölümleri şöyledir:

“ ... Maktul E... bizim yanımızda kaldığı sürece benim gördüğüm ve bildiğim kadarı ile maddi ve manevi herhangi bir sorunu yoktu. Babam H... E.'nin yeme, içme, giyim gibi ihtiyaçlarını karşılardı...

31/12/2010 günü saat 8.05 sıralarında kardeşim F... ile birlikte işyerine geldik. İş yerinin saat 7.30'da açılması gerekirken, kapalı olduğunu gördük. E... ve Y... diye bağırdık. Kapıyı açan olmadı. Açan olmayınca yan tarafta bulunan boş arsadan, yattıkları yatakhane, uyuduklarını düşünerek uyandırmak için taş attık. Daha sonra Y... kapıyı açtı. Y.'ye E... nerede diye sorduk. Sonra yazıhanenin kapısını açınca E.'yi kanlar içinde gördük. E.'nin kafasını bir yere çarptığını düşündüm. Ben kafasını tuttum ve kendime doğru çektiğim sırada silahla kendini vurduğunu fark ettim. Silahı koltuğun kolçak yerinin yanında, dizinin yanında gördüm. Sonra o telaşla silahı aldım. O sırada F... yanımda idi. F... bana 'abi silahı alma' dedi ve silahı elimden alarak koltuğun üzerine bıraktı. Daha sonra F... ile kendimizi kaybederek dışarı çıktık. ... F... dükkândan babamı aradı. ... daha sonra ambulansı ve polisi aradık...

Daha sonradan Y... bize, akşam İ... ve E... ile birlikte oturduklarını, İ.'nin bir süre sonra gittiğini, E.'nin duş alacağını söylediğini, kendisinin de yattığını, sabah da bizim sesimizle ve attığımız taşla uyandığını, hemen gelerek kapıyı açtığını söyledi. Y... bize herhangi bir silah sesi duymadığını söyledi...

Olayda kullanılan silah kaynım H.N.'ye aittir... yazıhanede muhafaza ediyordum... diğer silahlar da H.N.'ye aittir. Keyfi olarak bu silahları bulunduruyorduk. E.'de bu silahların yerini biliyordu...

E... ile aramızda herhangi bir husumet, tartışma... olmamıştır...”

19. F.Ç.nin şüpheli sıfatıyla verdiği söz konusu ifadesinin ilgili bölümleri şöyledir:

“... E... iki yıldan beri bizim yanımızda durmaktadır. Bu süre zarfında bize yardımcı olmaktaydı. Babamda E.'yi okutuyordu aynı zamanda bizim iş yerinde ikamet ediyordu, babam E.'nin bütün ihtiyaçlarını karşılıyordu. Olay gününe kadar aramızda herhangi bir husumet olmadı... olay gününe kadar rahmetli gayet iyiydi herhangi bir sorunu olmadığını biliyorum... bize bugüne kadar olumsuz bir şey anlatmadı...

Bizim işyerinde bir adet... siyah tüfek, bir adet kuru sıkı tabanca ve bir adette gerçek tabanca vardı. Maktulün kullanmış olduğu tabancayı bir ay önce M... ağabeyimin kayınçosu getirdi, bunlar burada emanet olarak bizde dursun dedik ve kendisi gitti. ...maktul E... işyerinde bulunan tabancanın gerçek tabanca olduğunu biliyordu... olaydan bir gün önce yani 30/12/2010 günü saat 18.30'a kadar babam hariç ben, ağabeyim M..., kardeşim Y... ve arkadaşımız İ... ile birlikteydik. Dün herhangi bir olumsuz konu gerçekleşmedi, ben her zamanki gibi yemek parasını bıraktım ve gittim. 31/12/2010 günü saat 8.05 sıralarında ağabeyim M... ile birlikte geldim. Dış kapı kapalıydı, normalde E... saat 7.30'da kapıyı açmış oluyordu. Olay günü geldiğimizde ana kapı kapalıydı. Her zamanki gibi açık olması gerekiyordu. Y. ve E... diye bağırdık, kardeşim ve E... uyanmayınca yaklaşık olarak 5 dakika kadar yattıkları yere taş attık, Y... uyanarak geldi ve bize E... yok mu diye sordu, biz de yok dedik, belki bakkala kahvaltı almaya gitmiştir diye düşündük ve yazıhane kapısına doğru yöneldik, kapıyı kilitli olmadığı için tel kısmını çekerek M... ağabeyimle birlikte açtık, arkamızdan Y.'de içeri girdi. İçeri girdiğimizde E... koltukta oturur vaziyette idi. Başı da yana

doğru eğikti. Ben kafasında ve duvarda kanı gördüm. M... ağabeyim hızla yanına yaklaştı, o an ikimiz olayı anlamaya çalıştık, o arada silahın, sağ tarafındaki koltuğun arasında kalmış olduğunu gördük, M... tabancayı sağ eline aldı bende 'tabancaya dokunma' diyerek namlusundan tutup koltuğun üzerine koydum, arabaya binerek evden annemi ve babamı aldım. Olay yerinde Y... ve M... kaldı. Annemi ve babamı olay yerine getirdiğimde olay yerinde amcamlar vardı. Daha sonra polisler geldi... E.D. neden tabanca ile intihar etti bilmiyorum, bana göre bir sorunu yoktu, kız arkadaşları ile bir sorunu olup olmadığını bilmiyorum, bir husumetinin bulunup bulunmadığını bilmiyorum..."

20. Tanık İ.E.nin beyanı, kolluk tarafından aynı tarihte alınmış olup ilgili bölümleri şöyledir:

"Maktul E... iki yıllık arkadaşım olur, kendisi ile sürekli görüşürdük. ... para durumu iyiydi, herhangi bir kişi ile sorunu yoktu, her zaman konuşurdu, şen biriydi. 30/12/2010 günü 23.00 sıralarında E.'nin kaldığı iş yerine gittim. ... aramızdaki muhabbet her zaman yaptığımız işle ilgili olarak gır gır şamata sohbetlerdi, başka da bir sorun yoktu. 23.30-24.00 saatleri arasında ayrıldım. Eve gittim. Bana iş yerinde bulunan tabancadan hiç bahsetmedi. Ben olayı Y.Ç.'den öğrendim. Bana, E... kendini vurmuş dedi..."

21. Ölenin dayısı olan H.Ç.nin tanık sıfatıyla beyanı, kolluk tarafından yeniden alınmıştır. Adı geçenin bu beyanında, ölü muayene işlemi sırasındaki anlatımlarına (bkz. § 15) benzer anlatımlarda bulunduğu ve 30/12/2010 tarihinde iş yerinde öğle saatlerine kadar kaldığını, iş yerinde kaldığı zaman içinde anormal bir durumun yaşanmadığını, ertesi sabah saat 08.15 sıralarında oğlu M.Ç.nin telefonla kendisini araması üzerine olaydan haberdar olduğunu söylediği görülmüştür.

22. Müteveffanın yakınında bulunan 9 mm çapında fişek atabilen yarı otomatik tabanca üzerinde yapılan ekspertiz incelemesi sonucunda söz konusu tabancanın ateş etmesine mani herhangi bir mekanik arızasının bulunmadığı ve olay yerinde bulunan bir adet kovan ve bir adet mermi çekirdeğinin bu tabancadan atıldığı tespit edilmiştir.

23. Müteveffa ve şüphelilerden alınan el svapları üzerinde yapılan ekspertiz incelemesi sonucunda müteveffanın sol el iç, sol el dış, sağ el iç ve sağ el dış svap numunelerinde; Y.Ç.nin ise sağ el iç svap numunesinde atış artığı tespit edilmiş; diğer şüphelilerden alınan numunelerde ise atış artığı bulunmadığı bildirilmiştir. İnceleme sonucunda hazırlanan 15/3/2011 tarihli raporun ilgili bölümleri şöyledir:

" ...

1. El üstünde atış artıklarının tespiti, o elin ya ateş ettiğine veya atış sırasında silaha yakın mesafede olduğunu gösterir.

2. Avuç içinde atış artığının tespiti, o elin silah tuttuğunu ya da ateş etmediği halde atış artıklarının bulunduğu yerlere temas ettiğini veya atış sırasında silaha yakın bir mesafede olduğunu gösterir.

3. Olayla ilgisi olmadığı halde atış artıklarının bulunduğu yerlere [bitişik veya yakın atışlarda mermi giriş deliğinin yakın civarı, atışta kullanılan silah, ateş eden el ile tokalaşma vs.] temas eden ellerde de atış artıkları bulunabilir.

4. Olayla ilgisi olmadığı halde olaydan kısa bir süre önce başka bir amaçla ateş eden elde de atış artıkları bulunabilir.

5. Ateş eden el veya ellerin atıştan sonra yıkanması veya silinmesi durumunda atış artıkları elde ya hiç kalmamakta ya da çok az miktarda kalabilmektedir.

...

8. *Ateşli silahla ateş etmediği halde kaynakçılık, hurdacılık ve sair mesleklerle uğraşan kişilerin elinde atış artığı bulunabilir.”*

24. Soruşturmada, müteveffanın olaydan önce kullandığı bilgisayara ait iki hard disk üzerinde uzman ekiplerce yapılan inceleme sonucunda disklerden birinin arızalı olduğu ve bu nedenle teknik incelemenin yapılamadığı bildirilmiştir.

25. Diğeri hakkında yapılan inceleme sonucunda müteveffanın 30/12/2010 tarihinde saat 17.50-17.54 arasında internet ortamındaki bir arkadaşlık sitesinde üçüncü kişilerle yaptığı yazışmalar tespit edilerek yazılı dökümü dosyaya sunulmuş ancak yetkililerce yapılan incelemede olayla bağlantısı olabilecek bir yazışmaya rastlanmamıştır.

26. Olayda kullanılan tabancaya ilişkin ekspertiz tarafından yapılan vücut izi incelemesi sonucunda üzerinde herhangi bir iz tespit edilmemiştir.

27. Cumhuriyet Savcısı, el svapları üzerinde atış artığına rastlanan Y.Ç.'nin ifadesinin bu kez kendisi tarafından alınması amacıyla kolluğa, adı geçenin Cumhuriyet Savcılığında hazır edilmesi için 20/6/2011 ve 12/10/2011 tarihlerinde yazı yazmış, akabinde kolluk tarafından bu yazılara cevap verilmemesi üzerine de 5/12/2011 tarihinde tekit mahiyetinde başka bir yazı yazarak söz konusu talimatının gereğinin derhâl yerine getirilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesini istemiştir.

28. Kolluk tarafından 7/2/2012 tarihinde Cumhuriyet Savcılığına gönderilen cevapta şüpheli Y.Ç. ile ilgili olarak yapılan çalışmalar sonucunda adı geçene ulaşılamayıp arama çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir.

29. Kolluk tarafından düzenlenen ve Cumhuriyet Savcılığına gönderilen yazıya eklenen bu konudaki 3/2/2012 tarihli tutanağın ilgili bölümü şöyledir:

“... E.D. ile ilgili yürütülmekte olan soruşturma ile ilgili olarak, olay yerine ilk giren Y.Ç. isimli şahsın ifadesi alınmak istenmiş, ancak ... sayılı işyerine gelindiğinde, şahısların mülk sahibi olduğu, olaydan sonra işyerlerini kapatarak kiraya verdikleri, halen ... iş yerinde B... isimli işletmenin faaliyet gösterdiği, Y.Ç.'yi tanımadıkları ve nerede olduğunu bilmedikleri anlaşılmış olup, bu nedenle şahıs temin edilememiştir.”

30. Cumhuriyet Savcısı, kolluk tarafından verilen bu cevap üzerine şüpheli Y.Ç. hakkında verdiği talimatın yerine getirilmesini beklemeden ve bu konuda başka bir talimat vermeden bu kez başvurucunun şikâyet ve delillerinin tespiti yönünde ifadesinin alınmasına karar vermiş ve bu konuda gereğinin yapılması için ikamet yerinin Cumhuriyet Başsavcılığına yazı yazmıştır.

31. Başvurucunun, talimat üzerine Bor Cumhuriyet Başsavcılığınca müşteki sıfatıyla alınan 16/5/2012 tarihli beyanı şöyledir:

“Ben E.D.'nin babası olurum. Oğlumun tabanca ile intihar ettiğini öğrendim, fakat oğlum hayat doluydu, bildiğim kadarı ile herhangi bir sorunu yoktu.

Ben oğlumun intihar ettiğini düşünmüyorum, yanında kaldığı Y.Ç. ve M.Ç.'den şikâyetçiyim, oğlumun ölüm olayının araştırılmasını istiyorum. Bilgim bundan ibarettir.”

32. Başvurucunun ifadesinde hangi nedenle Y.Ç. ve M.Ç.den şikâyetçi olduğuna ilişkin herhangi bir açıklama bulunmamaktadır.

33. Cumhuriyet Savcısı 5/6/2012 tarihinde soruşturma dosyasının bir örneğini de göndermek suretiyle Adli Tıp Kurumuna, tıbbi verilere göre olayın intihar olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğini ve intihar olmadığına kanaat oluşturacak herhangi bir teknik değerlendirmenin mevcut olup olmadığını sormuştur. Adli Tıp Kurumu Birinci İhtisas Kurulu 15/8/2012 tarihli cevabında özetle atışın bitişik atış mesafesinden yapıldığını, müteveffanın fiziksel açıdan olay öncesi sağlıklı olduğunu, vücudunda bir adet ateşli silah yarası tespit edildiğini, bu yaranın tek başına ölümü meydana getirir nitelikte bulunduğunu, ateşli silah yaralanmasının giriş deliğinin lokalizasyonu ve ateşli silahın yapılan tetkikinde tanımlanan özellikleri birlikte değerlendirildiğinde ölüme neden olan yaralanmanın müteveffanın kendisi tarafından gerçekleştirilmesinin mümkün olduğunu belirtmiştir.

34. Soruşturma dosyasının içeriğinde şüpheli Y.Ç.nin ifadesinin yeniden alınması için yapılan çalışmalar hakkında kolluk tarafından 3/2/2012 tarihinde düzenlenen tutanak haricinde başkaca bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

35. Başvurucunun 1/11/2012 tarihinde Cumhuriyet Başsavcılığına müracaat ederek soruşturma dosyasında bulunan belgelerin onaylı suretlerinin kendisine verilmesini talep etmesi üzerine söz konusu belgelerin onaylı suretleri kendisine verilmiştir.

36. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/11/2012 tarihinde Y.Ç., M.Ç. ve F.Ç. hakkında taksirle öldürme suçundan şüpheli sıfatıyla kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiş olup kararın ilgili bölümü şöyledir:

“Olayla ilgili olarak alınan ölüme neden olan yaralanmanın kişinin kendisi tarafından yapılmış olmasının mümkün olduğuna ilişkin rapor, ölenin sağ elinde tespit edilen sıçrama tarzında kan bulaşığı, atışın bitişik atış mesafesinden gerçekleşmiş olması, ölenin vücudunda belirlenen yaralanma dışında herhangi bir boğuşma, darp ve cebir izinin tespit edilememiş olması, polis kriminal raporunda elde edilen atış artıkları ile ilgili olarak ‘ateşli silahla ateş etmediği halde kaynakçı, elektrikçi v.b mesleklerle uğraşan kişilerin elinde atış artıklarının bulunabileceğine’ dair bilgi notu birlikte değerlendirildiğinde,

Olayın intihar dışında herhangi bir suç şüphesini uyandırabilecek somut bulgu ile şüphelilerin taksirle ölüme neden olmak suçunu işlediklerine dair haklarında kamu davası açmaya yeterli herhangi bir delil elde edilememiş olması nedeniyle şüpheliler hakkında kovuşturmaya yer olmadığına (karar verilmiştir).”

37. Bu karar, şüphelilere Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (Mernis) kayıtlarında belirtilen ikamet adreslerinde tebliğ edilmiştir.

38. Başvurucunun; müteveffanın herhangi bir psikolojik sorunu bulunmadığını, çevresinde neşeli bir insan olarak tanındığını, intihar etmesi için hiçbir sebebinin bulunmadığını, şüphelilerin hayatın olağan akışına uymayan ifadeleri arasındaki çelişkilerin giderilmediğini, müteveffanın solak olması nedeniyle belirtildiği şekilde intihar etmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığını dikkate alınmadığını, şüpheli Y.Ç.nin elinde atış artığı bulunması hususunun yeteri kadar irdelenmediğini ve müteveffanın intihar etmeyip öldürüldüğünü ileri sürerek soruşturmanın etkili yapılmadığı gerekçesiyle bu karara karşı itirazı, İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesinin (Mahkeme) 7/3/2013 tarihli kararı ile “soruşturma evrakı kapsamı, şikâyetin niteliği, toplanan deliller ve kovuşturmaya yer olmadığına dair verilen kararda usulsüzlük bulunmadığı” gerekçesiyle kesin olarak reddedilmiştir.

39. Bu karar 6/5/2013 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

40. Başvurucu 5/6/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

41. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "İfade veya sorgu için çağrı" kenar başlıklı 145. maddesi şöyledir:

"İfadesi alınacak veya sorgusu yapılacak kişi davetiye ile çağrılır, çağrılma nedeni açıkça belirtilir; gelmezse zorla getirileceği yazılır."

42. 5271 sayılı Kanun'un "Zorla getirme" kenar başlıklı 146. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Hakkında tutuklama kararı verilmesi veya yakalama emri düzenlenmesi için yeterli nedenler bulunan veya 145 inci maddeye göre çağrıldığı halde gelmeyen şüpheli veya sanığın zorla getirilmesine karar verilebilir."

43. 5271 sayılı Kanun'un "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar."

44. 5271 sayılı Kanun'un "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

"(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister."

"(2) Adli kolluk görevlileri, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür."

45. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun soruşturma usul ve esaslarına ilişkin 18/10/2011 tarihli genelgesinin ilgili bölümleri şöyledir:

"...

19. Ağır cezalı suçlar başta olmak üzere, özel kanunlarda soruşturmanın bizzat Cumhuriyet savcılar tarafından yapılmasını öngören suçlar ile zorunluluk bulunmadığı takdirde önemli olaylara ilişkin diğer soruşturmaların da kolluk görevlilerine bırakılmayarak bizzat Cumhuriyet savcılar tarafından yapılması.

"..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

46. Mahkemenin 6/1/2016 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

47. Başvurucu; oğlunun yaşamını yitirmesi ile sonuçlanan olaya ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından etkili bir soruşturma yapılmadığını belirterek Anayasa'nın 17. 36. ve 40. maddelerinde güvence altına alınan yaşam, adil yargılanma ve etkili başvuru haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü ve soruşturmanın yenilenmesi talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

48. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 41). Bu nedenle ceza soruşturmasında mağdur (suçtan zarar gören) konumunda olan başvuru hakkındaki iddiaları, Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkı ve 40. maddesinde güvence altına alınan etkili başvuru hakkı ile ilişkili görülerek değerlendirilmesinin anılan maddeler kapsamında yapılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

49. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, ancak ihlale yol açtığı ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmali nedeniyle güncel ve kişisel bir hakkı doğrudan etkilenenlerin bireysel başvuru hakkına sahip oldukları kurala bağlanmıştır. Yaşam hakkının doğal niteliği gereği, yaşamını kaybeden kişi açısından bu hakka yönelik bir başvuru ancak yaşanan ölüm olayı nedeniyle ölenin mağdur olan yakınları tarafından yapılabilecektir. Başvuru konusu olayda başvuru, ölen kişinin babasıdır. Bu nedenle başvuru ehliyeti açısından bir eksiklik bulunmamaktadır (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, B. No: 2012/752, 17/9/2013, § 41).

50. Bakanlığın başvurunun kabul edilebilirliği hakkındaki görüşünde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları uyarınca etkili soruşturma yapma şeklindeki usul yükümlülüğünün, maddi yükümlülükten ayrı ve bağımsız bir yükümlülük hâline geldiği ancak AİHM'in, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 2. maddesi bakımından usul yükümlülüğüne uygunluğunu inceleme konusundaki zaman bakımından yetkisinin sınırsız olmadığı ifade edilmiş ve AİHM'in bu konuda iki ölçüt getirdiği belirtilmiştir. Görüşe göre bu ölçütler şöyledir: Ölümün, zaman bakımından yetkinin başlangıç tarihinden önce meydana gelmiş olması hâlinde, ancak bu tarihten sonra yapılan usul işlemleri ve/veya ihmalleri incelemek ve Sözleşme'nin 2. maddesinin gerektirdiği usul işlemlerinin önemli bir oranının (hem kişinin ölümünün soruşturulmasını ve hem de ölümün sebebini ortaya çıkarma ve ilgilileri sorumlu tutma amacı taşıyan uygun davaların açılmasını da kapsayan) Mahkemenin zaman bakımından yetkisinin başladığı tarihten sonra meydana gelmiş olması.

51. Bu kapsamda Bakanlık görüşünde somut başvuruya konu olayın 31/12/2010 tarihinde gerçekleştiği, soruşturmada yapılan son esaslı işlemin Adli Tıp Kurumu tarafından 15/8/2012 tarihinde düzenlenen rapor olduğu, bu tarihten kovuşturmayla yer olmadığına karar verilen 30/11/2012 tarihine kadar başkaca esaslı bir işlemin yapılmadığı belirtilmiş; bu nedenle başvurunun zaman bakımından kabul edilebilir olup olmadığı hususunda bir değerlendirme yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

52. Başvuru, kabul edilebilirlik bakımından Bakanlığın görüşüne karşı sunduğu cevaplarında başvurusunu Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başlangıç tarihinden sonra yaptığını belirterek başvurusunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesini talep etmiştir.

53. Bakanlık görüşünde, olayın gerçekleştiği tarih ile bu olaya ilişkin soruşturmada en son gerçekleştirilen esaslı işlem tarihine dikkat çekilerek başvurunun zaman bakımından kabul edilemez olup olmadığı hususunda bir değerlendirme yapılması gerektiği belirtilmiş ise de Anayasa Mahkemesi, etkili soruşturma yürütülmesi yükümlülüğü bakımından inceleme

yaptığı önceki başvurularda zaman bakımından yetkisinin hesabında kural olarak başvuru konusu ölüm olaylarının soruşturulması amacıyla takip edilen başvuru yollarının kesinleşme tarihini esas alırken otuz günlük başvuru süresinin hesabında başvuru konusu ölüm olaylarının soruşturulması amacıyla takip edilen başvuru yollarının kesinleşme tarihinin başvurucular tarafından öğrenilme tarihini esas almıştır (*Sadık Koçak ve diğerleri*, B. No: 2013/841, 23/1/2014; *Cezmi Demir ve diğerleri*, 2013/293, 17/7/2014).

54. Bu itibarla somut başvuruya konu olayda Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma sonucunda Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başlangıç tarihi olan 23/9/2012 tarihinden sonra 30/11/2012 tarihinde kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildiği, başvurunun bu karara itirazının da Mahkemenin 7/3/2013 tarihli kararı ile reddedilmesiyle söz konusu kararın aynı tarihte kesinleştiği dikkate alındığında mevcut başvuruya konu soruşturma açısından başvurunun zaman bakımından kabul edilemez nitelikte olduğunu söyleyebilmeyi mümkün kılan bir nedenin bulunmadığı görülmektedir. Bu nedenle somut başvuruda Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisine ilişkin ilkeleriyle belirlediği kurallara istisna tanınmasını, başka bir ifadeyle belirtilen ilkelerden ayrılmayı gerektirir bir durumun bulunmadığı değerlendirilmiştir.

55. Başvuru konusu olayda, ölümün etkili soruşturulmasına ilişkin usule ilişkin yükümlülüğün yerine getirilmemesi suretiyle Anayasa'nın 17. maddesinin ihlal edildiğine dair iddiaların 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesi uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olmadığı görülmektedir. Başka bir kabul edilemezlik nedeni de görülmediğinden başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

56. Başvurucunun, soruşturmanın etkili yürütülmediği yönündeki iddiası açıkça dayanaktan yoksun bulunmayarak Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında incelendiğinden, ayrıca Anayasa'nın 40. maddesinin de ihlal edildiği iddiasının değerlendirilmesine gerek görülmemiş olup bu yöndeki şikâyetler de Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında incelenmiştir.

2. Esas Yönünden

57. Başvurucunun şikâyetlerinin özü, oğlunun ölümü ile sonuçlanan olayda etkili bir ceza soruşturması yapılmaması nedeniyle anayasal haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

58. Bakanlığın esas hakkındaki görüşünde öncelikli olarak AİHM içtihatları dayanak yapılarak, Sözleşme'nin 2. maddesinin ilk cümlesinin, devlete yalnızca kasıtlı ve kanunsuz ölüme sebebiyet vermekten kaçınma zorunluluğu değil; aynı zamanda egemenlik alanı içinde bulunan kişilerin yaşamlarını korumaya yönelik gerekli tedbirleri alma zorunluluğu da getirdiği, Sözleşme'nin 2. ve 3. maddelerinin temel özelliklerine bakılacak olursa bu iddiaların etkili bir şekilde soruşturulması için usul yükümlülüğünü de içerdiğinin görüleceği; soruşturmanın, sorumluların belirlenmelerine ve gerekirse cezalandırılmalarına yol açabilecek nitelikte etkili olması gerektiği, burada somut olayda varılan sonuçla değil; bu sonucu doğuran araçlarla ilgili bir yükümlülük söz konusu olup yetkililerin somut olaya ilişkin delillerin toplanabilmesi için kendilerinden beklenen bütün makul önlemleri almalarının gerektiği ifade edilmiştir.

59. Ayrıca görüşte bir soruşturmanın maktulün ailesinin meşru çıkarlarının korunması için gerektiği ölçüde kendilerine açık olması gerektiği, etkili soruşturma için zımni olarak bir çabukluk ve makul bir hızlilik şartının mevcut olduğu da belirtilmiştir.

60. Bakanlık görüşünde; bu kapsamda soruşturmada yapılan işlemler tek tek sıralanmış ve Cumhuriyet Başsavcılığınca ölüm olayının intihar sonucu gerçekleştiği ve şüphelilere isnat edilebilecek herhangi bir kusur bulunmadığı gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği ve soruşturmanın yaklaşık iki yılın sonunda tamamlandığı belirtilerek başvuruya konu soruşturmanın, devletin yaşam hakkını koruma bağlamında sahip olduğu soruşturma yükümlülüğüne uyarlığı konusunda takdirin Anayasa Mahkemesine ait olduğu bildirilmiştir.

61. Başvurucu, Bakanlığın esas hakkındaki görüşüne karşı sunduğu cevabında başvuru formundaki iddia ve taleplerini tekrar etmiştir.

a. Genel İlkeler

62. Anayasa'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

63. Anayasa Mahkemesine göre bir ölüm meydana gelmişse devletin pozitif yükümlülüğü kapsamında ölümün nedenlerini soruşturma ve sorumluları tespit ederek cezalandırma ödevi de vardır. Bu usul yükümlülüğünün gerektiği şekilde yerine getirilmemesi hâlinde devletin negatif ve pozitif yükümlülüklerine gerçekten uyup uymadığı tespit edilemez. Bu nedenle devletin bu madde kapsamındaki negatif ve pozitif yükümlülüklerinin güvencesini, soruşturma yükümlülüğü oluşturmaktadır (*Salih Akkuş*, B. No: 2012/1017, 18/9/2013, § 29).

64. Bireyin, bir kamu görevlisi ya da herhangi bir kişi tarafından hukuka aykırı olarak yakınının yaşamına son verildiğine veya Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiasının bulunması hâlinde Anayasa'nın 17. maddesi "*Devletin temel amaç ve görevleri*" kenar başlıklı 5. maddedeki genel yükümlülükle birlikte yorumlandığında etkili resmî bir soruşturmanın yapılmasını gerektirir (*Salih Akkuş*, § 30).

65. Yaşam hakkı kapsamında yürütülen ceza soruşturmalarının amacı, yaşam hakkını koruyan mevzuat hükümlerinin etkili bir şekilde uygulanmasını ve sorumluların ölüm olayına ilişkin hesap vermelerini sağlamaktır. Bu bir sonuç yükümlülüğü değil, uygun araçların kullanılması yükümlülüğüdür. Diğer yandan burada yer verilen değerlendirmeler hiçbir şekilde Anayasa'nın 17. maddesinin başvuruçulara üçüncü tarafları adli bir suç nedeniyle yargılatma ya da cezalandırma hakkı verdiği, tüm yargılamaları mahkûmiyetle ya da belirli bir ceza kararıyla sonuçlandırma ödevi yüklediği anlamına gelmemektedir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 56).

66. Soruşturma yükümlülüğünün sonuç yükümlülüğü değil, uygun araçların kullanılması yükümlülüğü olması; her soruşturmada mağdurların olaylarla ilgili beyanlarıyla bağdaşan bir sonuca varılması gerektiği anlamına gelmemektedir. Ancak soruşturma kural olarak olayın gerçekleştiği koşulların belirlenmesini ve iddiaların doğru olduğunun kanıtlanması hâlinde sorumluların tespit edilerek cezalandırılmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır (Benzer yöndeki AIHM kararı için bkz. *Mikheyev/Rusya*, B. No: 77617/01, 26/1/2006, § 107).

67. Bu bağlamda ceza soruşturmaları, sorumluların tespitine ve cezalandırılmalarına imkân verecek şekilde etkili ve yeterli olmalıdır. Soruşturmanın etkili ve yeterli olduğundan

söz edebilmek için soruşturma makamlarının resen harekete geçerek ölümü aydınlayabilecek ve sorumluların tespitine yarayabilecek bütün delilleri toplamaları gerekir. Soruşturmada ölüm olayının nedenini veya sorumlu kişilerin ortaya çıkarılması imkânını zayıflatan bir eksiklik, etkili soruşturma yürütme kuralıyla çelişme riski taşır (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 57).

68. Bu kapsamda yetkililer diğer deliller yanında görgü tanıklarının ifadeleri ile kriminalistik bilirkişi incelemeleri dâhil söz konusu olayla ilgili kanıtları toplamak için alabilecekleri bütün makul tedbirleri almalıdır (*Tanrıkulu/Türkiye* [BD], B. No: 23763/94, 8/7/1999, § 104; *Gül/Türkiye*, B. No: 22676/93, 14/12/2000, § 89).

69. Bununla birlikte soruşturmanın etkililiğini sağlayan en alt seviyedeki inceleme, başvuruya konu soruşturmanın kendine özgü koşullarına göre değişir. Buradaki etkililik, ilgili tüm olaylar temelinde ve soruşturmanın pratik gerçekleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle soruşturmanın etkililiği bakımından her olayda geçerli olmak üzere bir asgari soruşturma işlemler listesi veya benzeri bir asgari ölçüt belirlemek mümkün değildir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Velcea ve Mazare/Romanya*, B. No: 64301/01, 1/12/2009, § 105).

70. Soruşturma sonucunda alınan kararın soruşturmada elde edilen tüm bulguların kapsamlı, nesnel ve tarafsız bir analizine dayalı olması ve bunun yanı sıra söz konusu kararın yaşam hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'nın aradığı zorunlu bir durumdan kaynaklanan ölçülü bir müdahale olup olmadığına yönelik bir değerlendirme içermesi de gerekmektedir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Nachova ve diğerleri/Bulgaristan* [BD] B. No: 43577/98 ve 43579/98, 6/7/2005, § 113).

71. Yukarıda sayılanlara ilave olarak yürütülecek soruşturmalarda, soruşturmanın makul bir süratle gerçekleştirilme ve özen gösterilme zorunluluğu da zımnen mevcuttur. Bazı durumlarda, soruşturmanın veya kovuşturmanın ilerlemesine engel olan unsurlar ya da güçlükler bulunabilir. Ancak bir soruşturmada ve devamında yapılan kovuşturmada yetkililerin süratli hareket etmeleri; yaşanan olayların daha sağlıklı bir şekilde aydınlatılabilmesi, kişilerin hukukun üstünlüğüne olan bağlılığını sürdürmesi ve hukuka aykırı eylemlere hoşgörü gösterildiği ya da kayıtsız kalındığı görünümünü verilmesinin engellenmesi açısından kritik bir öneme sahiptir (*Deniz Yazıcı*, B. No: 2013/6359, 10/12/2014, § 96).

72. Yürütülecek ceza soruşturmalarının etkinliğini sağlayan hususlardan biri de teoride olduğu gibi pratikte de hesap verilebilirliği sağlamak için soruşturmanın veya sonuçlarının kamu denetimine açık olmasıdır. Buna ilaveten her olayda, ölen kişinin yakınlarının meşru menfaatlerini korumak için bu sürece gerekli olduğu ölçüde katılmaları sağlanmalıdır (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 58).

b. İlkelerin Başvuruya Uygulanması

73. Somut olayda başvurucu, yakınının ölümüne bir devlet görevlisinin neden olduğunu ileri sürmemiş; yakınının yaşamına yönelik olarak devletin yetkili makamlarınca bilinen ya da bilinmesi gereken gerçek ve yakın bir tehdidin bulunduğu ancak anılan makamların, yakınının yaşamını korumak için fiilî tedbirler almadıklarına ilişkin bir iddiada da bulunmamıştır.

74. Bu itibarla başvurucunun şikâyeti, sadece yakınının ölümü ile ilgili olarak yetkili makamlar tarafından etkili bir soruşturma yürütülmesi konusundaki usul yükümlülüğüne kapsamına girmektedir.

75. Başvurucu; soruşturmanın yetersizliğine ilişkin iddialarında şüphelilerin ifadelerinin Cumhuriyet Savcısı tarafından alınması gerekirken sadece kolluk görevlilerinin ifade aldığını, ayrıca elinde atış artığı tespit edilen şüphelinin ifadesinin yeniden alınması için Cumhuriyet Savcılığında hazır edilmesi istenilmesine rağmen soruşturmanın ifade alınmadan sonuçlandırıldığını, Adli Tıp raporlarında eksiklikler bulunduğunu, olay anında ölen ile birlikte aynı yerde bulunan şüphelinin elinde barut izine rastlanmasına rağmen bu hususun açıklığa kavuşturulamadığını, şüphelilerin ifadeleri arasındaki çelişkilerin giderilmediğini, olayın gerçekleştiği zaman dilimine ilişkin telefon kayıtlarının incelenmediğini, sonuç olarak olaydan iki yıl sonra ve birçok şüpheli durum açıklığa kavuşturulmadan kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini ileri sürmüştür.

76. Yukarıda belirtilen usul yükümlülüğü kapsamındaki ilkeler bağlamında somut olay, öncelikle soruşturmanın etkililiği adına aranan ölüm olayını aydınlayabilecek ve varsa sorumluların tespitine yarayabilecek bütün delillerin toplanması ve elde edilen delillerin kapsamlı, nesnel ve tarafsız bir analizine dayalı olarak sonuca ulaşılması ölçütleri açısından değerlendirilecektir.

77. Somut olay bu yönüyle değerlendirildiğinde öncelikle soruşturma açılması için müteveffanın yakınlarının resmî bir başvuru yapması beklenmeksizin yetkili makamlarca resen harekete geçilip soruşturmanın derhâl başlatıldığı, bizzat Cumhuriyet Savcısı tarafından olay yerine gidilip uzman doktor ve ekip refakatinde olay yeri incelemesi ve ölü muayene işlemlerinin yapıldığı, akabinde olay yeri incelemesi ve sistematik otopsi raporlarının alındığı görülmektedir. Ancak soruşturmada; aşağıda açıklanacağı üzere delillerin toplanması için makul olan tüm tedbirlerin alınmaması suretiyle ölüm olayının nedenini ve varsa sorumluların ortaya çıkarılması imkânını zayıflatan, derinliği ve ciddiyeti üzerinde etki gösterecek nitelikte birtakım eksiklikler bırakıldığı da anlaşılmıştır.

78. İlk olarak başvuru, soruşturmanın etkililiği adına şüphelilerin ifadelerinin Cumhuriyet Savcısı tarafından alınması gerekirken ifade alma işleminin kolluk tarafından yapılması suretiyle soruşturmada eksiklik meydana getirildiğini ileri sürmüştür.

79. Öncelikle yaşam hakkı kapsamındaki etkili soruşturma yükümlülüğü açısından şüphelilerin ifadelerinin hangi merci tarafından alındığının somut olayın kendine özgü koşullarına göre bir önemi bulunmayabilir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Durmaz/ Türkiye*, B. No: 3621/07, 13/11/2014, § 60).

80. Dolayısıyla somut olayda şüphelilerin ifadelerinin Cumhuriyet Savcısı tarafından değil, kolluk tarafından alınmış olması; başlı başına, somut başvurunun kendine özgü koşullarına göre yapılacak olan değerlendirmeyi etkilememektedir.

81. Öte yandan somut olayda bu değerlendirme açısından önemli olan husus, şüpheli Y.Ç.nin ifadesinin kolluk tarafından alınmasından sonra el svapları üzerinde yapılan inceleme sonucunda atış artığının saptanmasına ilişkin olarak ifadesinin soruşturma mercileri tarafından yeniden alınmasının gerekip gerekmediğidir (*Durmaz/ Türkiye*, § 60).

82. Bu gerekliliğin mevcut olup olmadığı yönündeki değerlendirme; beraberinde öncelikle başvuruya konu soruşturmada, soruşturma mercilerince ölüm olayının nedeni ve varsa sorumluların ortaya çıkarılması bakımından bütün delillerin toplanıp toplanmadığı ve elde edilen delillerin kapsamlı, nesnel ve tarafsız bir analizine dayalı olarak bir sonuca ulaşıp ulaşılmadığının belirlenmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır.

83. Buna göre soruşturma işlemleri incelendiğinde şüpheli Y.Ç.nin ifadesinin alınmasından sonra el svapları hakkında alınan ekspertiz raporuyla elinde atış artığının saptanmıştır. Her ne kadar aynı raporla bu durumun yaptığı iş nedeniyle mümkün olduğu belirtilmiş ve Adli Tıp Kurumu tarafından düzenlenen raporlarda, müteveffanın kesin tıbbi ölüm nedeni ve ateşli silah yaralanmasının giriş deliğinin lokalizasyonu (belirlenen yeri) ile ateşli silahın yapılan tetkikinde tanımlanan özellikleri birlikte değerlendirildiğinde ölüme neden olan yaralanmanın müteveffanın kendisi tarafından gerçekleştirilmesinin mümkün olduğu bildirilmiş ise de somut soruşturmaya konu olayın koşulları, elde edilen deliller ve soruşturmanın pratik gerçekleri; ihtimallere dayanan bu tespitlerin, soruşturmanın etkililiği açısından şüphelinin ifadesinin yeniden alınması gerekliliğini ortadan kaldırmamaktadır.

84. Öncelikle soruşturmada başvuruçunun, Cumhuriyet Başsavcılığının kovuşturmaya yer olmadığına dair kararına itirazlarında müteveffanın solak olduğunu, bu nedenle belirtildiği şekilde sağ şakak bölgesine isabet alması suretiyle intiharının, hayatın olağan akışına uygun olmadığını ileri sürdüğü anlaşılmıştır.

85. Bu iddiaya rağmen soruşturma mercilerince müteveffanın genellikle hangi elini kullandığı, başka deyişle başvuruçunun ileri sürdüğü gibi solak olup olmadığı başka kişilerden sorulmak suretiyle araştırılmamış, bu yönde bir araştırma yapılmamasının yanında bu husus herhangi bir değerlendirmeye de tabi tutulmamıştır (bkz. § 38).

86. Diğer taraftan şüpheliler ve müteveffanın el svapları hakkında düzenlenen ekspertiz raporunda, el atış artıklarının ateş eden elin ya da ellerin atıştan sonra yıkanması veya silinmesi durumunda elde ya hiç kalmadığı ya da çok az miktarda kalabildiği belirtilmiştir. Şüpheli Y.Ç.nin hurdacılık işi yaptığı ve bu nedenle aynı işi yapan kişilerin elinde atış artığı bulunabileceği de aynı raporla belirtilmekle birlikte şüphelinin, işyerinde çalışmayı bıraktıktan sonra uyuduğunu söylediği gece saat 01.00'e kadar akşam yemeğini yemek de dâhil olmak üzere günlük işlerini yaptığı (bkz. § 17) bu durumun da belirtilen zaman zarfında yine ekspertiz raporunda belirtildiği üzere ellerindeki atış artığının yok olmasına sebep olacak şekilde ellerini yıkamış veya silmiş olma ihtimalini güçlendirdiği anlaşılmaktadır. Nitekim aynı işi yapan diğer şüphelilerin ellerinde atış artığı tespit edilmediği de dikkate alındığında bu kuvvetli ihtimalin görmezden gelinmemesi gerektiği açıkça ortaya çıkmaktadır.

87. Keza müteveffanın her iki elinde atış artıklarının bulunmasının, söz konusu ekspertiz raporunda belirtildiği üzere müteveffanın silahla ateş ettiğine kesin kanaat getirecek nitelikte bir bulgu olmadığı da dikkate alınmamıştır (bkz. § 23).

88. Bu konuda ayrıca olayda kullanılan silah üzerinde yapılan vücut izi incelemesi sonucunda herhangi bir ize rastlanılmadığının belirtildiği anlaşılmıştır (bkz. § 26). Şüpheliler M.Ç. ve F.Ç.nin alınan savunmalarında olaydan sonra her ikisinin de söz konusu silahı tuttuklarını söylemelerinin ardından kovuşturmaya yer olmadığına dair alınan kararda; ölümün intihar sonucu gerçekleştiği, başka deyişle silahın müteveffa tarafından kullanıldığı kabul edilmesine rağmen silahta herhangi bir parmak izinin bulunamaması üzerinde durulmamıştır.

89. Diğer taraftan elinde atış artığına rastlanan şüpheli Y.Ç.nin parmak veya vücut izinin silahta bulunmaması, aynı silahta müteveffaya veya başka bir kişiye ait vücut izinin de tespit edilmemiş olması nedeniyle bu şüpheli üzerindeki kuşkulu durumu ortadan kaldırmamaktadır.

90. Bu nedenlerle elinde atış artığı saptanan şüphelinin, olayın gerçekleştiği zaman diliminde müteveffa ile aynı yerde bulunması; olayın, iş yerinde çalışmayı bırakmalarından en az 7-8 saat sonra gerçekleşmiş olması ve bu arada kendi ifadesinde de belirttiği üzere elindeki barut izinin kaybolmasına neden olacak tarzda günlük işlerini yapmaya devam etmesi; uyuduğunu söylediği odanın alt katında bulunan bölümde 9 mm çapında mermi atabilen bir silahın, gecenin sessizliğinde ateşlenmesine rağmen diğer şüphelilere, hayatın olağan akışına uygun düşmeyen şekilde herhangi bir ses duymadığını söylemesi dikkate alındığında; şüphelinin elinde barut izinin tespit edilmesinin, yaptığı işe rağmen kendisi açısından kuşku bir durum meydana getirdiği, bu nedenle de kolluk tarafından ifadesinin alınmasından sonra tespit edilen bu yeni bulgu nedeniyle yeniden ifadesi alınarak olayın aydınlatılması bakımından kuşku kalan hususların açıklığa kavuşturulması gerekirken yeniden ifadesi alınmadan soruşturmanın sonlandırıldığı, bu durumun da soruşturmanın derinliği ile ciddiyeti üzerinde etki gösterdiği sonucuna varılmıştır.

91. Soruşturmada Cumhuriyet Savcısı da önce şüpheli Y.Ç.'nin elinde atış artığı tespit edilmesini ölüm olayının nedeninin aydınlatılması bakımından üzerinde ciddiyetle durulması ve gerçek nedeninin araştırılması gereken bir delil olarak görmüştür. Bu nedenle ifadesinin bu kez kolluk tarafından değil, kendisi tarafından alınması gerektiğine karar vererek şüphelinin Cumhuriyet Savcılığında hazır edilmesi için kolluğa talimat vermiştir.

92. Kolluk görevlileri, aldıkları bu talimat üzerine sadece şüphelinin işyerine gitmişler, bu konuda ikamet adresine veya bulunabileceği başka bir yere gitmek suretiyle basit bir araştırma dahi yapmamışlardır. Üstelik bu eksik araştırmalarını bile kendilerine talimat verilmesinden ancak neredeyse sekiz ay sonra tamamlamışlardır. Cumhuriyet Savcısı da yukarıda belirtildiği üzere şüphelinin yeniden ifadesinin alınmasına hatta ifade alma işleminin bu kez kendisi tarafından yapılmasına karar vermiş olmasına rağmen kolluğun, şüphelinin aranılmasına devam edildiğine ilişkin cevabı üzerine kolluğa, konunun üzerinde titizlikle durulması ve araştırmanın genişletilmesi yönünde yeni bir talimat vermek yerine önce başvuru sahibinin ifadesini alıp şikâyetçi olup olmadığını tespit etmeyi, şikâyetçi olduğunu tespit edince de Adli Tıp Kurumuna ölümün intihar sonucu gerçekleştiğinin söylenebilmesinin tıbben mümkün olup olmadığını sorup sonucuna göre bir karar vermeyi tercih etmiştir.

93. Cumhuriyet Başsavcılığının kovuşturmaya yer olmadığına dair kararında, şüphelinin ifadesinin yeniden alınabilmesi için sekiz ay gibi bir süre beklenmişken ve kolluğa bu yönde verilen talimat da geri alınmamışken hangi neden ve gerekçelerle ifade alma işleminden vazgeçildiğine ilişkin makul bir açıklama da bulunmamaktadır.

94. Bunlara ilaveten şüpheli Y.Ç., olay gecesini saat 01.00'de uyuduğunu, kardeşlerinin sabah saatlerinde dükkâna gelmesiyle uyandığını söylemiştir (bkz. § 17). Soruşturmada, şüphelilerin telefonlarının olayın gerçekleştiği zaman dilimine ilişkin görüşme kayıtlarının, savunmaların doğruluğunun belirlenmesi ve tanığı bulunmayan olayın ne şekilde gerçekleştiği hususundaki tüm tereddütlerin ortadan kaldırılması açısından incelenmesi gerektiği düşünülmemiş ve bu yönde ilgili telefon operatörlerine bir yazı yazılması suretiyle kolaylıkla gerçekleştirilebilecek bir araştırma yapma yoluna da gidilmemiştir.

95. Ayrıca, soruşturma mercilerince müteveffanın şüpheliler veya üçüncü bir kişiyle husumeti veya anlaşmazlığı bulunup bulunmadığı hususu üzerinde de yeterince durulmamıştır. Bu konuda, olay gecesini söz konusu dükkâna gelen ve şüpheliler ile de arkadaşlık ilişkisi bulunan tanık İ.E. ve aynı zamanda şüphelilerin babası olan müteveffanın dayısının anlatımlarının yeterli olamayacağı değerlendirilmemiştir.

96. Başvurucu ve bu hususta bilgi ve görgüsü olabilecek diğer kişilere müteveffanın şüphelilerle veya üçüncü kişilerle arasında bir husumet veya anlaşmazlık bulunup bulunmadığı sorulmamış, bu konuda başvurunun ayrıntılı bir ifadesinin alınması gerekliliğine kayıtsız kalınmıştır.

97. Soruşturmada başvurunun olaya ilişkin şikâyet ve delilleri, olayın gerçekleştiği tarihten neredeyse 1 yıl 6 ay süre sonra ve şüpheli Y.Ç.nin yeniden ifadesinin alınması için hazır edilmesi yönündeki talimatın eksik araştırma nedeniyle yerine getirilememesi üzerine ayrıntılara da yer verilmeden tespit edilmeye çalışılmıştır. (bkz. § 31).

98. Soruşturmadaki bir eksiklik de olayda kullanılan silah üzerinde soruşturmanın derinleştirilmemiş olmasıdır. Şüpheliler tarafından bu silah ve iş yerinde bulunan diğer silahların sahibi olduğu ileri sürülen H.N. isimli kişinin de ifadesi alınarak (bkz. § 18) silahların ileri sürüldüğü gibi kendisine ait olup olmadığı, hangi maksatla dükkânda bulundurulduğu, kim tarafından ve ne şekilde getirildiği, bir suçta ve özellikle başvuruya konu olayda kullanılmak için mi tedarik edildiği gibi hususlar üzerinde durulmamış; bu şekilde silahın elde edilmesinin ve bulundurulmasının somut olayla bir ilişkisinin olup olmadığı araştırılmamıştır.

99. Anayasa Mahkemesi, kural olarak başvurunun yakınının öldüğü gün resen ceza soruşturmasının açıldığı, titiz ve hızlı bir çalışma sonucunda elde edilen deliller ışığında soruşturma ve ilk derece yargılama makamlarının olayların seyrini aydınlatmak istediğinden kuşku duyulmadığı, yürütülen soruşturmanın ölüm sebeplerini kesin olarak saptamaya ve sorumlu kişilerin cezalandırılmasına imkân verdiği kanısına varılan durumlarda, yürütülen soruşturmanın ve davaların, derinliği ve ciddiyeti üzerinde etki gösterecek nitelikte bir eksikliğin bulunmaması koşuluyla yürütülen soruşturmanın ve alınan kararların yetersiz veya çelişkili olduklarının ileri sürülemeyeceğini kabul etmektedir (*Sadık Koçak ve diğerleri*, § 95).

100. Somut olayda başvuru; yürütülen soruşturma sırasında ve bireysel başvuru formunda, oğlunun intihar sonucunu yaşamını yitirmediğini, kasten öldürüldüğünü ileri sürmüştür. Yaşam hakkının kasten ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda etkili soruşturma yükümlülüğü kapsamında elbette ölenin iddia edildiği gibi bir üçüncü kişi tarafından öldürüldüğü sonucuna, her koşulda ve yapılması gereken her şeyin yapılmış olmasına rağmen mutlaka ulaşılması gerektiği söylenemeyecektir. Böyle bir gerekliliğin; devletin, ölüm olaylarında usule ilişkin yükümlülüğü kapsamında olduğu ileri sürülemez.

101. Ancak yukarıda genel ilkeler bölümünde de açıklandığı üzere usule ilişkin soruşturma yükümlülüğünün bir amaç değil bir araç yükümlülüğü olması nedeniyle yapılan ceza soruşturmasının, ölüm olayını tüm yönleriyle aydınlayabilecek ve varsa sorumluların tespitine yarayabilecek bütün deliller toplanmadan tamamlanmaması; soruşturmanın, ölüm olayının nedenini ve varsa sorumlu kişilerin ortaya çıkarılması imkânını zayıflatan birtakım eksiklikler içermemesi, eğer farklı bazı eksiklikler varsa bu eksikliklerin de yürütülen soruşturmanın derinliği ve ciddiyeti üzerinde herhangi bir etki gösterecek nitelikte olmaması gerekmektedir.

102. Somut olayda her ne kadar Adli Tıp Kurumu tarafından verilen raporda, tıbben eylemin ölen tarafından gerçekleştirilmiş olma ihtimalinden bahsedildiği, olayda da tıbbi verilere ve kullanılan silahın niteliğine göre ölenin intihar etmiş olma ihtimalinin bulunduğu ve yapılan ölü muayene işlemi sırasında, ölenin sağ elinde sıçrama tarzında kan bulaşığının bulunduğu tespit edildiği görülmekle birlikte soruşturma süreciyle ilgili yukarıda belirtilen ciddi eksiklikler dikkate alınarak bir değerlendirme yapıldığında ihtimallere dayanan bu

tespitlerin, Cumhuriyet Başsavcılığının kararını desteklemek için yeterli olmadığı görülmektedir.

103. Açıklanan nedenlerle soruşturmada, delillerin toplanması için makul olan tüm tedbirlerin alınmaması suretiyle ölüm olayının nedeni ve varsa sorumlu kişilerin ortaya çıkarılması imkânını zayıflatan ve derinliği ile ciddiyeti üzerinde önemli etki gösterecek nitelikte birtakım eksiklikler bırakıldığı, dolayısıyla belirtilen nitelikte eksiklikler bırakılması suretiyle yeterli bir soruşturma yürütülmeyerek yaşam hakkının usule ilişkin boyutunun ihlaline sebep olduğu kanaatine varılmıştır.

104. Soruşturmanın makul bir özen ve süratle yapılıp yapılmadığıyla ilgili değerlendirmeye gelince Anayasa Mahkemesinin bu konuda verdiği kararlarda da sıklıkla vurguladığı üzere yürütülecek soruşturmalarda, makul bir süratle gerçekleştirilme ve özen gösterilme zorunluluğu da zımnen mevcuttur.

105. Ayrıca başvuru; soruşturmanın delil toplama yönünden yetersizliğinin yanında makul bir sürede tamamlanmadığını da ileri sürmektedir.

106. Soruşturmanın makul bir özen ve süratle yapılıp yapılmadığına ilişkin tespit; başvuruya konu olayın kendi koşullarına, soruşturmadaki şüpheli sayısına, suçlamaların niteliğine, olayın karmaşıklık derecesine, soruşturmanın ilerlemesine engel olan unsurlar ya da güçlüklerin bulunup bulunmadığına göre farklılık gösterebilecektir.

107. Somut olayda başvuruya konu soruşturma, olayın meydana geldiği 31/12/2010 tarihinde başlamış ve Mahkemenin soruşturma kapsamında 30/11/2012 tarihinde verilmiş olan kovuşturmaya yer olmadığına dair karara karşı yapılan itirazı 7/3/2013 tarihinde reddetmesiyle sona ermiştir. Başvuruya konu olayın konusu ve özelliğine göre soruşturmanın sistematik otopsi, biyolojik ve balistik incelemeler gibi teknik ve zaman gerektiren araştırmalar yapılmasını gerektirdiği dikkate alındığında yaklaşık 2 yıl 3 ay gibi bir sürede tamamlanan bu nitelikteki bir soruşturmanın, makul sürede sonuçlandırılmadığı dolayısıyla yeterli süratle ve özende yürütülmediği söylenemeyecektir.

108. Başvuru, başvuruçunun soruşturmaya etkili katılımının sağlanıp sağlanmadığı yönünden de ayrı bir değerlendirme yapmayı gerektirmektedir. Somut olaya bu yönüyle bakıldığında başvuruçunun, yürütülen soruşturma ve bu soruşturma sonucunda verilen karara karşı itirazının incelenmesi aşamalarında, soruşturma evraklarına ulaşamama gibi bir durum ile karşılaşmadığı, Cumhuriyet Başsavcılığınca veya Mahkemece de bu yönde herhangi bir karar verilmediği görülmüştür (bkz. § 35).

109. Bu itibarla soruşturmanın, başvuruçunun menfaatlerinin korunması için gerekli olduğu ölçüde kendisine açık olduğu ve başvuruçunun etkili katılımının sağlanmadığının söylenebilmesini mümkün kılan herhangi bir nedenin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

110. Açıklanan nedenlerle yapılan tüm değerlendirmeler sonucunda Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan usul yükümlülüğü kapsamındaki etkili soruşturma yürütme (delil toplamaya ilişkin) yükümlülüğünün ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

111. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

“Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuruçunun lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

112. Başvurucu, soruşturmanın yeniden yapılması talebinde bulunmuş; ayrıca maddi veya manevi tazminata karar verilmesini talep etmemiştir.

113. Mevcut başvuruda etkili bir soruşturma yürütülmemesi nedeniyle yaşam hakkını düzenleyen Anayasa'nın 17. maddesinin usule ilişkin boyutunun ihlal edildiği tespit edilmiştir. İhlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için dosyanın ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

114. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 198,35 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.998,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkı kapsamında etkili soruşturma yükümlülüğünün **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

C. 198,35 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden ibaret toplam 1.998,35 TL yargılama giderinin başvurucuya **ÖDENMESİNE**,

D. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvuru Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

E. Kararın bir örneğinin etkili soruşturma yükümlülüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılmak üzere İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığına **GÖNDERİLMESİNE**,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına **GÖNDERİLMESİNE**

6/1/2016 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN